

שאלות ותשובות בפרשת השבוע

יוצא לאור ע"י
הרב מאיר רוז שליט"א
מנהל ת"ת 'עמל התורה' בקרית ספר
מחבר הספרים מאורות המגילה ומאורות ההגדה

© כל הזכויות שמורות למו"ל:

מאיר רוז

משך חכמה 39

ת.ד. 4142 מודיעין עילית

050-4168069 08-9740324

מייל: MEIRROS1@GMAIL.COM

מאוריזת חכמי המשנה

להתענג בפרשה

שאלות בפרשת ויקהל

(בפרשות ויקהל ופקודי התמקדנו בחלקים שאינם בפרשות הקודמות או בהשוואות).

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
	איזו מילה פעמים מתפרשת לפרט ולפעמים לכלל?	ו.
	האם ישראל ידעו בדיוק מה הולכים לבנות? הוכח!	ז.
	איזו רשימת כלים שיעשו החכמים ארוכה יותר בכי תשא או בויקהל?	ח.
	מה מהרשימה לא נעשה מהחומרים הנזכרים?	ט.
	איזה דבר נזכר פעמים בנושא שלא שייך אליו?	י.
	על איזה חומר נאמר בנפרד תרומת ה"ו" ולמה?	יא.

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
	היכן עוד נסמכה שבת למלאכת המשכן? (לא בפרשה)	א.
	איזה חומר נצטוו ישראל פעמיים להביאו?	ב.
	כמה דברים נזכרו ברשימה לעשות למלאכת המשכן?	ג.
	אלו שני דברים שונים בחומר ובעשיה נזכרים ברשימה במילה אחת?	ד.
	לאיזה דבר יש יחס של לשון זכר ונקבה באותו פסוק?	ה.

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
	מתי חילקו לכל חכם את תפקידו?	נ.
	איזה משפט בן שמונה עשרה מילים שווה למשפט מפרשת תרומה?	נא.
	איזה כלי שימוש למצוה ולעבירה?	נב.
	איזה מילה בלשון עבר בוונתה לעתיד?	נג.
	מתי באו החכמים אחרי שהכריזו עליהם או אחרי הקריאה?	נד.
	מה אנו למדים לענין איסוף תרומות?	נה.
	איזה מעלה נוספה על בצלאל שלא נזכרה בפרשת כי תשא?	נו.
	איזה מעלות החכמים פורטו בפרשה?	נז.
	למי היתה הערכה מאוד מדוייקת?	נח.
	היכן הוחלפה מילת 'על' בתרומה ל'אל' בויקהל?	נט.

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
	איזה דבר הביאו מעבר לאופן שנתבקשו?	יב.
	אלו דברים הביאו בשני אופנים (3)? ומה האופנים?	יג.
	אלו דברים הביאו הנשים?	יד.
	אלו תארים עם לב נזכרו בפרשה? (6)	יט.
	באיזה דבר במשכן יש פרט שנזכר בצוואה ולא בעשיה ובאותו דבר יש פרט שנזכר בעשיה ולא בציווי?	יז.
	נאמר זאת הבושם ואת השמן, למאור ולשמן המשחה ולקטורת הסמים, פרט לאלו מהדברים נזקקו לבושם ושמן ולמי רק אחד מהם?	יז.
	לאן הביאו את התרומה? הוכח!	יח.
	מתי הביאו ישראל את התרומה?	יט.

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
	איזה דבר שהיה במשכן ונזכר בפרשת תרומה לא נזכר בפרשה?	לז.
	באיזה לשון שווה העשיה בתרומה לעשיה בפרשה?	לח.
	על איזה כלי יחיד נזכר שם העושה?	לט.
	באיזה כלי יחיד נאמר מאיזו תרומה עשו אותו?	מז.
	היכן נזכר ביתו של משה בפרשה?	מא.
	איזו מילה שווה נכתבה פעמים ברציפות? (2)	מב.

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
ל.	איזו רשימת חומרים כתובה בסדר קבוע מלבד פעם אחת?	
לא.	היכן הוחלפה מספר זכר בתרומה למספר נקבה בויקהל?	
לב.	לאילו כלים לא היה עבורם כלים?	
לג.	אלו סוג פסוקים לא הוכפלו בפרשה?	
לד.	באיזה כלי לא נזכר הכנסת הבדים? (2)	
לה.	כמה פסוקים מלאים ושווים?	
לו.	איזה תואר חדש בישראל נזכר בפרשה?	

מדור היכן נמצא הרעיון		
פסוק	פרק	הרעיון
		את תחילת ויקהל אמר משה רבינו ללא המסווה.
		משה הוסיף בבקשת התרומה מישראל מעבר לנאמר בפרשת תרומה.
		ברשימת כלי המשכן ישנם שני דברים שונים הכלולים במילה אחת בלשון יחיד.
		ברשימת כלי המשכן ישנם שני דברים שווים העשויים מחומר שונה וכלולים במילה אחת.
		ישנה דבר אחד מרכזי למרות שהוא רק חלק ושאר הדברים נזכרים כשייכים לו.
		יש כלי שעובדים בו עם דבר אחר אולם הדבר לא נכתב צמוד אליו.

מדור היכן נמצא הרעיון

פסוק	פרק	הרעיון	
		באחד הדברים יש שינוי בפרטים, חלק נזכרו בלשון זכר וחלק בלשון נקבה.	ז.
		התורה מזכירה שהחכמים הגיעו לעבודה.	ח.
		שמונה קבוצות אדם הביאו תרומה למשכן, מלבד הכללים הנזכרים בתחילה ובסוף.	ט.
		כל הפרטים הנזכרים בבקשת ה' להביא למשכן נזכרים גם שנתרמו.	י.
		ישנם פרטים בתרומה שנזכרו יותר מפעם אחת.	יא.
		ישנם דברים שהובאו יותר מוכנים לעבודה.	יב.
		הטווייה במשכן כשרה גם על ידי אשה.	יג.
		בתרומת המשכן נזכרו ארבע לשונות של תרומה.	יד.
		באומנות החכמים נזכרים רק חלק מפרטי התרומה.	טו.
		תרומת המשכן נמשכה יומיים.	טז.
		משה רבינו היה חייב להיות על יד החכמים.	יז.
		לחכמים היתה הערכה מאוד מדויקת.	יח.
		ישנם דברים הזקוקים למידות והן לא נאמרו.	יט.

מדור שמות האישים

השם		
		א
		ב
		ג
		ד
		ה
		ו
		ז
		ח

סדר את רשימת המוצרים לפי נושאים:

הארון	
הבגדים	
החצר	
המנורה	
המשכן	
השולחן	
מזבח העולה	
מזבח הקטורת	

מדור המספרים (חדשים)

הענין	מספר
	6
	7

מדור שמות האישים

השם		
		א
		ב
		ג

מדור ההפטרה		
תשובה	שאלה	
	כמה כוורים היו במקדש?	ג.

חידה	
	<p>בבריא לא נזכרתי, אולם מכות נתתי, כשאעלה לא ארד, ומן הטל לא אדדד.</p>
מי אני?	

מדור התרגום			
מקרא	תרגום	מקרא	תרגום
	אשלימת		ואכנש
	ושבכין		שירין
	מעזלא		ומחוך
	ופסק		מסת
	דאתין לצלאה		במחזין

מדור ההפטרה		
תשובה	שאלה	
	מה הקשר בין הפרשה להפטרה?	א.
	כמה מנורות היו במקדש?	ג.

תשובות לשאלות בפרשת ויקהל

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
לחם הפנים.	ט. מה מהרשימה לא נעשה מהחומרים הנזכרים?	
שמן המשחה בנושא מזבח הקטורת.	י. איזה דבר נזכר פעמיים בנושא שלא שייך אליו?	
על הכסף, כי הביאו אותו מדין מחצית השקל הנקרא 'תרומת ה'.	יא. על איזה חומר נאמר בנפרד 'תרומת ה' ולמה?	
מטווה של תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים.	יב. איזה דבר הביאו מעבר לאופן שנתבקשו?	
זהב, בכלים ובמשקל. תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים, צמר או מטווה, נחושת, משקל ומראות.	יג. אלו דברים הביאו בשני אופנים (3)? ומה האופנים?	
תכשיטי זהב, מטווה של תכלת ארגמן תולעת שני שש ועזים, מראות נחושת.	יד. אלו דברים הביאו הנשים?	
נדיב לב, חכמי לב, נשיאות לב, אשה חכמת לב, נשיאות לב בחכמה לטוות עיזים, הוראת לב.	טו. אלו תארים עם לב נזכרו בפרשה? (6)	

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
בפרשת כי תשא.	א. היכן עוד נסמכה שבת למלאכת המשכן? (לא בפרשה)	
כסף, כי נצטוו גם במחצית השקל, ורק כסף זה הביאו כפי הנראה בפקודי.	ב. איזה חומר נצטוו ישראל פעמיים להביאו?	
41.	ג. כמה דברים נזכרו ברשימה לעשות למלאכת המשכן?	
מכסהו.	ד. אלו שני דברים שונים בחומר ובעשיה נזכרים ברשימה במילה אחת?	
את קלעי החצר את עמודיו ואת אדניה'.	ה. לאיזה דבר יש יחס של לשון זכר ונקבה באותו פסוק?	
משכן.	ו. איזו מילה פעמים מתפרשת לפרט ולפעמים לכלל?	
לא, כי משה אמר להם רק שמות הכלים, משכן, אוהל, כו'.	ז. האם ישראל ידעו בדיוק מה הולכים לבנות? הוכח!	
בויקהל.	ח. איזו רשימת כלים שיעשו החכמים ארוכה יותר בכי תשא או בויקהל?	

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
נזם לעגל ולמשכן.	כב. איזה כלי שימש למצוה ולעבירה?	
זעשה בצלאל, הכוונה ויעשה.	כג. איזה מילה בלשון עבר בוונתה לעתיד?	
רק אחרי הקריאה.	כד. מתי באו החכמים אחרי שהכריזו עליהם או אחרי הקריאה?	
שלא לוקחים יותר מהצורך למטרה.	כה. מה אנו למדים לענין איסוף תרומות?	
ולחורות נתן בלבן.	כו. איזה מעלה נוספה על בצלאל שלא נזכרה בפרשת כי תשא?	
מלאכת חרש וחושב ורוקם בתכלת ובארגמן וכתולעת השני ובשש ואורג.	כז. איזה מעלות החכמים פורטו בפרשה?	
לחכמי המלאכה, שידעו כמה הם צריכים וידעו שמרבים להביא.	כח. למי היתה הערכה מאוד מדוייקת?	
בתרומה תמים על ראשו, בויקהל תמים אל ראשו.	כט. היכן הוחלפה מילת 'על' בתרומה ל'אל' בויקהל?	
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש, ביריעות המשכן השש ראשון.	ל. איזו רשימת חומרים כתובה בסדר קבוע מלבד פעם אחת?	

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
בעמודי המסך נאמר בציווי שיצופה זהב ולא נזכר שהיה להם ראשים וחשוקים זהב, ואילו בעשיה נזכר שהיה להם ראשים וחשוקים זהב ולא נזכר שהיו מצופים זהב.	טז. באיזה דבר במשכן יש פרט שנזכר בצוואה ולא בעשיה ובאותו דבר יש פרט שנזכר בעשיה ולא בציווי?	
למאור רק לשמן, לשמן המשחה לשניהם, ולקטורת רק בשמים.	יז. נאמר 'ואת הכושם ואת השמן, למאור ולשמן המשחה ולקטורת הסמים', פרט לאלו מהדברים נזקקו לכושם ושמן ולמי רק אחד מהם?	
אל משה, כי כתוב 'זיקחו מלפני משה, הביאו אליו נדבה'.	יח. לאן הביאו את התרומה? הוכח!	
באותו יום ולמחרת בבוקר.	יט. מתי הביאו ישראל את התרומה?	
ביום התרומה, כי למחרת כבר נאמר 'איש איש ממלאכתו'.	כ. מתי חילקו לכל חכם את תפקידו?	
וכפתור תחת שני הקנים ממנה כו'.	כא. איזה משפט בן שמונה עשרה מילים שווה למשפט מפרשת תרומה?	

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
הלוחות.	איזה דבר שהיה במשכן ונזכר בפרשת תרומה לא נזכר בפרשה?	לז.
שהפעולה הראשונה נאמרה בלשון רבים והשאר בלשון יחיד, 'עשו' - ויעשו, 'עשית' - ויעש.	באיזה לשון שווה העשיה בתרומה לעשיה בפרשה?	לח.
שם בצלאל על הארון.	על איזה כלי יחיד נזכר שם העושה?	לט.
הכיוור מהמראות הצובאות.	באיזה כלי יחיד נאמר מאיזו תרומה עשו אותו?	מ.
'אשר צבאו פתח אוהל מועד'.	היכן נזכר ביתו של משה בפרשה?	מא.
'בבוקר בבוקר', 'איש איש'.	איזו מילה שווה נכתבה פעמים ברציפות? (2)	מב.

מדור השאלות		
תשובה	שאלה	
בתרומה (כו כו) 'צלע המשכן האחד', בויקהל (לו לא) 'האחת'.	היכן הוחלפה מספר זכר בתרומה למספר נקבה בויקהל?	לא.
הארון, מזבח הזהב, הכיוור.	לאילו כלים לא היה עבורם כלים?	לב.
הפסוקים של הוראות הקמת המשכן, מטרות הכלים, מיקומם, הנחת היריעות.	אלו סוג פסוקים לא הוכפלו בפרשה?	לג.
בשולחן, ובמזבח הזהב, (גם בציווי וגם בעשייה).	באיזה כלי לא נזכר הכנסת הכדים? (2)	לד.
8.	כמה פסוקים מלאים ושווים?	לה.
נשיא, 'זהנשיאים הביאו'.	איזה תואר חדש בישראל נזכר בפרשה?	לו.

מדור היכן נמצא הרעיון

פסוק	פרק	הרעיון	
א	לה	את תחילת ויקהל אמר משה רבינו ללא המסווה. תשובה: כי הוא דיבר אל העם את אשר יצווה, כנזכר בסוף פרשת כי תשא.	א.
י	לה	משה הוסיף בבקשת התרומה מישראל מעבר לנאמר בפרשת תרומה. תשובה: 'וכל חכם לב בכם יבואו ויעשו את כל אשר צוה ה'.	ב.
יא	לה	ברשימת כלי המשכן ישנם שני דברים שונים הכלולים במילה אחת בלשון יחיד. תשובה: מכסה עורות אילים מאדמים ומכסה עורות תחשים כלולים במילה 'מכסהו'.	ג.
יא	לה	ברשימת כלי המשכן ישנם שני דברים שווים העשויים מחומר שונה	ד.

מדור היכן נמצא הרעיון

פסוק	פרק	הרעיון
		וכלולים במילה אחת. תשובה: קרסי הזהב של יריעות המשכן וקרסי הנהושת של יריעות העיזים כלולים במילה 'קרסיו'.
יא	לה	ישנה דבר אחד מרכזי למרות שהוא רק חלק ושאר הדברים נזכרים כשייכים לו. תשובה: 'את המשכן - המרכזי, את אהלו ואת מכסהו...!'
טז	לה	יש כלי שעובדים בו עם דבר אחר אולם הדבר לא נכתב צמוד אליו. תשובה: 'זאת מזבח הקטורת... ואת שמן המשחה ואת קטורת הסמים'.
יז	לה	באחד הדברים יש שינוי בפרטים, חלק נזכרו בלשון זכר וחלק בלשון נקבה. תשובה: 'את קלעי החצר את עמודיו ואת אדניה'.
כא	לה	התורה מזכירה שהחכמים הגיעו לעבודה. תשובה: 'זיבאו כל איש אשר נשאו לבו', 'נשאו לבו' הכוונה לעבודה, ככתוב בהמשך (לו ב).
כב - כז	לה	שמונה קבוצות אדם הביאו תרומה למשכן, מלבד הכללים הנזכרים בתחילה ובסוף. תשובה: נדיב לב, איש אשר הניף, איש אשר נמצא איתו תכלת..., כל מרים, וכל אשר נמצא איתו עצי שטים..., וכל אשה חכמת לב, וכל הנשים אשר נשא לבן, והנשיאים הביאו.
כב - כח	לה	כל הפרטים הנזכרים בבקשת ה' להביא למשכן נזכרים גם שנתרמו. תשובה: מפורש בפסוקים.
כב - כו	לה	ישנם פרטים בתרומה שנזכרו יותר מפעם אחת. תשובה: זהב, תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש, עיזים.
כה, כו	לה	ישנם דברים שהובאו יותר מוכנים לעבודה. תשובה: תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש, עיזים באו במטווה.
כה, כו	לה	הטוויה כמשכן כשרה גם על ידי אשה. תשובה: 'בידיה טוו', טוו את העיזים'.
כא - כט	לה	בתרומת המשכן נזכרו ארבע לשונות של תרומה. תשובה: תרומה, נדבה, הבאה, הנפה.
לב - לה	לה	באומנות החכמים נזכרים רק חלק מפרטי התרומה. תשובה: זהב, כסף, נחושת, אבנים (שוהם ומילואים), עץ (שיטים), תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש.
כ, כא, ג	לה לו	תרומת המשכן נמשכה יומיים. תשובה: ביום שמשעה אמר להם הם יצאו ובאו מיד, ולמחרת הם הביאו בבוקר.
א	לו	משה רבינו היה חייב להיות על יד החכמים.

מדור היכן נמצא הרעיון

פסוק	פרק	הרעיון	
		תשובה: 'לכל אשר צוה ה'', כי רק הוא ראה את תבניות המשכן וכליו בהר סיני.	
ה, ז	לו	תשובה: הם בקשו שלא יביאו יותר תרומה, 'מדי העבודה למלאכה', כי להערכתם אין צורך, והם צדקו כי נותר מהתרומה - 'זהותר'.	יח.
		ישנם דברים הזקוקים למידות והן לא נאמרו. תשובה: עמודי הפרוכת והמסך והחצר.	יט.

סדר את רשימת המוצרים לפי נושאים:

הארון	2
הבגדים	8
החצר	7
המנורה	4
המשכן	1
השולחן	3
מזבח העולה	6
מזבח הקטורת	5

מדור המספרים (חדשים)

מספר	הענין
6	ימים תעשה מלאכה
7	יום השביעי שבת

מי הביא כל חומר?

החומר	נדיב לב	איש אשר נמצא אתו	כל מרים	אשר נמצא אתו	נשיאים
זהב					
כסף					
נהושת					
תכלת					
ארגמן					
תולעת שני					
שש					
עיזים					
אילים מאדמים					
תחשים					
עצי שטים					
שוהם					
אבני מילואים					
שמן					
בושם					

מדור שמות האישים

השם	
אהליאב	א
אהרן	א
אורי	א
אחיסמך	א
בצלאל	ב
דן	ד
חור	ח
יהודה	י
ישראל	י
משה	מ

סדר במספרים לפי הציווי ולפי העשייה:

עשייה	ציווי	הכלי
4	1	הארון
10	8	החצר
9	10	הכיוור
6	3	המנורה
3	6	המשכן
5	2	השולחן
1	4	יריעות המשכן
2	5	יריעות העזים והמכסים
8	7	מזבחה העולה
7	9	מזבחה הקטורת

על מי נאמר?

תורמי הזהב	אשר הניף
חכמת לב	בידיה טוו
הנשיאים	הביאו שוהם
המלאכה	היתה דים
העם	ויכלא
החכמים	ויקחו מלפני משה
הנשים שנשאו לבן	טוו את העזים
תורמי הכסף והנחושת	כל מרים
בני ישראל	נדבה בבוקר
בצלאל	נתן בלבו

אלו לשונות נאמרו על התורמים למשכן:

במראות	הנשיאים	הצובאות אשר צבאו
כל	כל	הביאו
כל	כל	נדיב לבו
כל	כל	איש אשר נשאו לבו
כל	כל	אשר נדבה רוחו אותו
כל	כל	איש אשר הניף
כל	כל	איש אשר נמצא אתו
כל	כל	מרים
כל	כל	אשר נמצא אתו
כל	כל	אשה חכמת לב
כל	כל	הנשים אשר נשא לבן אותנה
כל	כל	איש ואשה אשר נדב לבם

מדור תוארי אדם

התואר	
אורג	א
איש	א
אשה	א
חושב	ח
חכם	ח
חרש	ח
נדיב	נ
נשיא	נ
נשים	נ
צובאות	צ
רוקם	ר

אלו לשונות נאמרו על החכמים:

הלשון	בצלאל	אליאב	החכמים
רוח אלקים	X		
חכמה	X	X	X
תבונה	X	X	X
דעת	X		
להורות	X	X	
לחשוב	X	X	

מדור עצמים ניידים (חדשים)

העצם	
חח	ח
טבעת	ט
כומז	כ
מטווה	מ
מראות	מ

מדור נושאי הפרשה	
הנושא	#
יריעות המשכן	4
יריעות העזים והמכסים	5
מזבח העולה	11
מזבח הקטורת	10
מינוי החכמים לעבודת המשכן	3
מצוות שבת	1
תרומת המשכן	2

מדור התרגום			
מקרא	תרגום	מקרא	תרגום
נדבה	אשלימת	ויקהל	ואכנש
ונזם	ושבכין	חח	שירין
טזו	מעזלא	וכומז	ומחודך
ויכלא	ופסק	מדי	מסת
אשר	דאתין	במראות	במהזין
צבאו	לצלעה		

מדור ההפטרה		
תשובה	שאלה	
	מה הקשר בין הפרשה להפטרה?	ד.
בנין בית מקדש וכליו על ידי חכם מובהר.		
	כמה מנורות היו במקדש?	ה.
.11		
	כמה כוורים היו במקדש?	ו.
.11		

מה כתוב במקום	
כתוב	במקום
אותנה	אותן
אחת אל אחת	אשה אל אחותה
בהמה	בהם
ויקהל	ויאסף
ויעבירו קול	ויכריזו
ויכלא	וימנע
והותר	ונשאר
בבוקר בבוקר	מוקדם בבוקר
דים	מספקת
צבאו	נתאספו
על	עם

מדור מילים חדשות		
יחידה	חדשה	המילה
		במראות
		הצובאות
		ויקהל
		וטבעת
	X	וכומז
X	X	חח
	X	טזו
	X	מדי

מדור נושאי הפרשה	
הנושא	#
הארון	7
החצר	13
הכיוור	12
המנורה	9
המשכן	6
השולחן	8

חידה

במעשה בראשית לא
נזכרתי.

הייתי במכת ברד.

כשאעלה על המזבח לא
ארד, כי אש תמיד תוקד.
ומו'טל' – שלושים ותשע
מלאכות שבת לא אסור.

בבריאה לא
נזכרתי,

אולם מכות נתתי,

כשאעלה לא ארד,

ובכן הטל לא ארדד.

מי אני?

האש

משניות עם פירוש
"סיעתא דשמיא"

הפירוש הקל והיסודי
ביותר על המשניות

נעת ניתן להשיג על חלק גדול
מהש"ס בפורמט כיס בטלפון:

08-9740324

משלוח לכל הארץ.

בשלב זה אינו נמצא בחנויות.